

////////////////////////////////////
Projectfiche: Blauwe Steenbeek - Babbelkroonbeek
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

Het gebied is gelegen in het stroomgebied van de Babbelkroonbeek en Blauwe Steenbeek. Vanuit de vaststelling dat het nabijgelegen industriegebied reeds verschillende keren te kampen had met wateroverlast wil de gemeente thans onderzoeken hoe dit voorkomen kan worden. De gemeente denkt eraan om de harde bestemming van het gebied te wijzigen en eerder een zachte bestemming te geven waarbij de waterlopen meer ruimte krijgen en de ecohydrologie van het gebied herstelt wordt. Het project wil hierbij onderzoeken wat er mogelijk is om vervolgens te komen tot een reeks van acties die in een volgende stap zullen uitgevoerd worden.

Volgende acties worden hierbij onderzocht op hun haalbaarheid en uitvoeringswijze:

- Hermeandering Blauwe Steenbeek – Babbelkroonbeek
- Buffering en vertraagde afvoer oppervlaktewater
- Regenwaterhergebruik en infiltratie
- Verbetering structuurkwaliteit van de grachten en beken
- Verbetering van de waterkwaliteit
- Herstel sponswerking van het valleigebied

PROJECTPASPOORT

Ligging	Kontich
Type project	Voortraject - studie
Aanvrager	Gemeente Kontich
Projectkost	150.000 euro
Subsidiebedrag	75.000 euro

Projectfiche: Rietloop Vosselaar

KORTE INHOUD

Het project kadert binnen het grotere project “Vosselaar, verbinden, vergroenen, verdorpen”. De bedoeling van dit deelproject is om meer water te laten infiltreren in het sportcentrum gepaard met een grotere buffercapaciteit en het voorzien van extra watercapaciteit door herprofilering van de Rietloop. Het waterdoorvoerend karakter van de Rietloop, die momenteel te weinig ruimte krijgt, wordt bestendig en versterkt waarbij de belevingswaarde maximaal benut wordt als koppelkans.

Het vasthouden van water en het zorgen voor een vertraagde afvoer zorgt voor insijpeling naar de ondergrond waarbij de grondwatervoorraden worden aangevuld. Dit helpt tegen de droogteproblematiek die heerst in Vosselaar. Door de diepe zandgrond is het waterbufferend vermogen van de bodem groot. Daarnaast is het positief dat er maximaal wordt ingezet op de koppelkansen met belevingswaarde in het kader van het sportcomplex.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Vosselaar
Type project	Investering
Aanvrager	Gemeente Vosselaar
Projectkost	1.213.000 euro
Subsidiebedrag	606.500 euro

////////////////////////////////////
Projectfiche: Molenbeekvallei Boechout
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

Het project beoogt een passend beheer van het kwelgebied dat de bron vormt van de beek, waarbij de sponswerking van dit gebied geoptimaliseerd wordt, zodat verdroging in de zomermaanden wordt tegengehouden en het water in de winter langer in het brongebied wordt opgehouden. Zo krijgt het water meer tijd om te infiltreren in de bodem en wordt vermeden dat de beek verder stroomafwaarts bij hevige regen buiten haar oevers treedt waar dat niet gewenst is.

Hiervoor worden enkele hydromorfologische ingrepen gedaan:

- Plaatsen van regelbare stuwen op grachten en op de beek
- Uitgraven van enkele kleine buffer- en infiltratiebekkens

Het gebied wordt ook toegankelijk gemaakt voor bezoekers, inbegrepen mensen met een lichamelijke beperking.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Boechout
Type project	Investering
Aanvrager	Gemeente Boechout, Natuurpunt Beheer vzw
Projectkost	273.391 euro
Subsidiebedrag	Gemeente Boechout: 65.555 euro Natuurpunt Beheer vzw: 71.140 euro

////////////////////////////////////
Projectfiche: Herlegging Diepenbeek
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

Met de verlegging van de Diepenbeek, die momenteel ingebuisd is, tracht men een natuurlijker traject te creëren. Het nieuwe tracé vormt een blauw lint dat dorp, fort, buitengebied en de grootstedelijke rand met elkaar verweeft.

De volgende doelstellingen worden gesteld:

- Verbetering van de hydromorfologie door een momenteel ingebuisde beekloop te hercreëren in open landelijk gebied
- De creatie van poelen en aanleg van houtige landschapselementen langsheen het tracé. De poelen en het tracé moeten dienen als waterberging in tijden van wateroverlast
- Verhogen van de belevingswaarde

PROJECTPASPOORT

Ligging	Borsbeek
Type project	Investering
Aanvrager	Gemeente Borsbeek, Pipda, Provincie Antwerpen
Projectkost	1.049.745 euro
Subsidiebedrag	Gemeente Borsbeek: 329.223,26 euro Pidpa: 3.199,07 euro Provincie Antwerpen: 192.450,17 euro

Projectfiche: Koude Beek Verademt

KORTE INHOUD

De studie omvat een vooronderzoek naar het potentieel voor hydromorfologisch herstel van de Koude Beek binnen een groter herwaarderingsproject doorheen het stedelijk gebied van Borsbeek.

Volgende acties zullen hierbij onderzocht worden op haalbaarheid en uitvoeringswijze:

- Oeverherstel – zichtbaar maken waterloop
- Verminderen van de overstromingsgevoeligheid
- Hermeandering
- Inzetten van de Koude Beek als een groene blauwe verbindingsas voor natuurherstel
- Temperatuurbuffering van de omgeving in het kader van klimaatopwarming
- Verhoging sponseffecten en valleierstel
- Hemelwaterbuffering en infiltratie (uitvoering acties van het Hemelwater- en Droogteplan)

PROJECTPASPOORT

Ligging	Borsbeek
Type project	Voortraject – studie
Aanvrager	Gemeente Borsbeek
Projectkost	50.000 euro
Subsidiebedrag	25.000 euro

Projectfiche: Overstromingsgebied Aa

KORTE INHOUD

In dit gebied wenst men de overstromingsproblematiek te verminderen langs het stroomafwaartse gedeelte van de Aa in de bebouwde regio van Oud-Turnhout en Turnhout. Het in te richten overstromingsgebied is gelegen in SBZ-gebied. Daarom zullen de maatregelen maximaal afgestemd worden op de ecologische waarden en potenties van het gebied en wordt getracht de natte natuur verder te versterken.

Hiertoe voorziet men volgende acties en maatregelen:

- Bescherming tegen overstromingen door aanleg dijken en afgravingen
- Afgraving van het terrein afgestemd op natte natuurdoeltypes
- Herstel sponswerking van de vallei door verondiepen grachten en Oude Aa
- Aanpassing en vernatuurlijken oevers
- Hermeandering en aanleg winterbed (extra ruimte voor water)
- Omvorming naaldbossen naar loofbossen
- Exotenbestrijding (Waterteunisbloem)

Dit project spoort samen met het natuurinrichtingsproject De Liereman.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Oud-Turnhout
Type project	Investering
Aanvrager	Provincie Antwerpen
Projectkost	1.056.000 euro
Subsidiebedrag	528.000 euro

Projectfiche: Keerbeek Ranst

KORTE INHOUD

De Keerbeek is een bovenloop van de Diepe Beek die uitmondt in het Groot Schijn. Het huidige traject van de Keerbeek in Ranst langs de Schawijkstraat (ten noorden van het Zevenbergenbos) is grotendeels ingebuisd en heeft weinig ecologische waarde terwijl de omgeving toch ecologische kansen biedt.

Volgende acties en maatregelen worden uitgevoerd:

- Openleggen van de Keerbeek – verwijderen van de inbuizing
- Mogelijk maken van hermeandering en contact van de beek met de vallei herstellen
- Maatregelen om de hydraulische weerstand van de waterloop te verbeteren waardoor meer water kan vastgehouden worden

PROJECTPASPOORT

Ligging	Ranst
Type project	Investering
Aanvrager	Provincie Antwerpen
Projectkost	118.967 euro
Subsidiebedrag	59.483,50 euro

Projectfiche: Merkske Hoogstraten

KORTE INHOUD

De Vallei van het Merkske is in het Stroomgebiedbeheerplan (SGBP) voor Schelde en Maas 2022-2027 aangeduid als speerpuntgebied (klasse 2), met als doel het behalen van de goede ecologische toestand in 2027 (cfr. Europese Kaderrichtlijn Water). De verschillende voorgestelde maatregelen streven naar het herstellen van een natuurlijk beekdallandschap.

Om dit bereiken trachten we overstromingsgevoelige gebieden langs het Merkske uit intensief landbouwgebruik te halen. Dit kan door middel van beheersovereenkomsten, aankoop of grondenruil-instrumenten, waarbij we voorop stellen om beter geschikte grond te bekomen voor de betrokken landbouwers zonder waardeverlies. De aanleg van een natuurlijk ingerichte en teeltvrije bufferzone langs beek zal niet alleen het agrarisch cultuur- en beekdallandschap versterken maar ook vermijden dat er nog oogtschade optreedt.. Bovendien zorgt de herstelde bufferwerking van het natuurlijke beekdallandschap enerzijds voor het verminderen van de impact van extreme en langdurige neerslag benedenstrooms en het verminderen van droogte anderzijds. Ook de fysisch-chemische waterkwaliteit zal verbeteren. Al deze elementen zullen bijdragen om onze verplichtingen van de Europese Kaderrichtlijn Water te behalen en draagt ook bij aan lokaal geldende soortbeschermingsprogramma's voor de Kamsalamander, Kleine en Grote modderkruiper en Zomertortel.

Volgende maatregelen en acties kunnen uitgevoerd worden op de verworven gronden of door middel van beheersovereenkomsten:

- Herstel van natuurlijke graslanden (eventueel via extensief agrarisch medebeheer), waaronder de aanbreng van maaisel uit natuurgebieden voor verbetering van natuurkwaliteit
- Afgraven en verwijderen van de nutriëntrijke bovenlaag
- Meer ruimte creëren voor buffering en overstroming van water (door afgraving, aanleg van poelen, verwijderen drainages, aanpassen van grachten, ...)
- Maatregelen om instroom van nutriënten uit aangrenzende percelen te beperken (door aanplant van kleine landschapselementen, helofytenfilter op zijgrachten, ...)

PROJECTPASPOORT

Ligging	Hoogstraten (ter hoogte van gehucht Hal)
Type project	Investering
Aanvrager	Provincie Antwerpen
Projectkost	1.195.000 euro
Subsidiebedrag	597.500 euro

////////////////////////////////////
Projectfiche: Beekpark-Zuid Nijlen
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

In het verlengde van het noordelijk gelegen Beekpark wenst de gemeente Nijlen samen met haar partners het Beekpark-Zuid te realiseren: een grote dorpstuin welke het noordoostelijke open landschap verbindt met de dorpskern van Nijlen, en welke ook de recreatieve noord-zuid as mee zal bestendigen. Ten opzichte van het noordelijke park, waar recreatie centraal staat, wordt binnen Beekpark-Zuid ingezet op de natuurlijke kwaliteiten en buffercapaciteiten van de Nijlense Beekvallei. In dit zuidelijke Beekpark is plaats voor onderwijs, kleinschalige landbouwactiviteiten, een trage wegverbinding en vooral; water. Een aantal klimaatrobuuste maatregelen zullen ontwikkeld worden op de verbinding van de Kleine met de Grote Nete.

Het project beoogt de uitvoering van volgende acties en maatregelen:

- Herstel historische meanders
- Verlagen overstromingsrisico door meer ruimte te geven aan water
- Herstel bufferfunctie en sponsfunctie en afvlakken van waterafvoerpieken voor hemelwater en oppervlaktewater
- Bevorderen lokale waterinfiltratie
- Herprofilieren oevers
- Extra afgravingen om meer ruimte te bieden aan de beek

PROJECTPASPOORT

Ligging	Nijlen
Type project	Investering
Aanvrager	Gemeente Nijlen
Projectkost	1.298.411 euro
Subsidiebedrag	649.205,50 euro

Projectfiche: Klimaatbestendige inrichting Bovennetes

KORTE INHOUD

De bovenlopen van de Kleine Nete hebben zeer hoge natuurdoelen in de waterlopen en in de vallei. Dit project zal het leefgebied van beekprik, rivierdonderpad en kleine modderkruiper verbeteren, evenals de ontwikkeling tot habitatwaardige waterlopen van het type 3260. Door de maatregelen zal het basispeil van de waterlopen hoger komen. Dit heeft dan weer een positief effect op de ontwikkeling van grondwaterafhankelijke vegetatietypes (waaronder broekbossen en natte hooilanden) in de vallei. De doelstellingen worden hoofdzakelijk gerealiseerd door een hermeandering ter hoogte van historische meanders.

De volgende doelstellingen worden gesteld in het project:

- Structuurherstel van de waterlopen draagt bij aan weerbaarheid tegen droogte en wateroverlast
- Verbetering leefgebied beekprik, kleine modderkruiper en rivierdonderpad
- Verbetering habitattype 3260
- Verminderen van drainage en dus verbetering grondwaterafhankelijke vegetatietypes (broekbossen, natte hooilanden, moerasspirearuijge...)
- Aanpassing van een wandelpad verhoogt de beleving voor wandelaars + infoborden voorzien educatieve inhoud over de waterloop als 'levend water'
- Gemeentegrens terug zichtbaar maken

Dit project kadert ook binnen de gebiedscoalitie Strategisch Project Kleine Nete.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Kleine Nete op gronden van Sibelco en vzw De Blunt (Mol-Dessel)
Type project	Investering
Aanvrager	Provincie Antwerpen
Projectkost	239.920 euro
Subsidiebedrag	119.960 euro